

am, quod erat in domo Domini, confregerunt A et tulerunt omne aes eorum in Babylonem. abetes, et creagras, et psalteria, et phialas, et tariole, et omnia vasa ærea, quæ in ministerio erant, tulerunt: et hydrias, et thymiamateria, et pelles, et pelves, et candelabra, et mortaria, et alia: quotquot aurea, aurea, et quotquot argentea, argentea, tulit magister militiæ: columnas et mare unum, et vitulos duodecim æreos, erant sub basibus, quas fecerat rex Salomon in domo Domini: non erat pondus æris omnium horum. De columnis autem, decem et octo cubiti altitudinis erant in columna una, et circumferentia duodecim cubitorum circumibat eam: et crassitudo ejus quatuor digitorum, et intrinsecus cava erat, Et capitella super utramque ærea: B Cudo capitelli unius quinque cubitorum; et regula, et malogranata super coronam in circuitu, et vitula ærea. Similiter columnæ secundæ et malogranata. Et fuerunt malogranata nonaginta sex in circumferentia: et omnia malogranata centum reliqua circumdabantur. Et tulit magister militiæ in domum sacerdotem primum, et Sophoniam sacerdotem secundum, et tres custodes vestibuli. Et de domo tulit eunuchum unum, qui erat præpositus super viros bellatores: et septem viros de his, qui custodiunt faciem regis, qui inventi sunt in civitate,

Post ultimum hoc caput prophetiæ Jeremiæ, et Baruch descriptus reperitur contra mentem Hieronymi in utroque exemplari Canonis Hebraicæ scripturæ: ubi adnotatio isthæc præmissa est ab eo, C temere partem hanc editionis antiquæ ex LXX Novam, seu Hieronymianam ad Hebræos codices innatam invexit: « Liber iste qui Baruch nominatur, in Hebræo Canone non habetur, tantum in Vulgata editione, similiter et epistola

et scribam principem militum, qui probabat tyrones; et sexaginta viros de populo terræ, qui inventi sunt in medio civitatis. Tulit autem eos Nabuzardan magister militiæ, et duxit eos ad regem Babylonis in Reblatha. Et percussit eos rex Babylonis, et interfecit eos in Reblatha in terra Ematha: et translatus est Juda de terra sua. Iste est populus, quem transtulit Nabuchodonosor; in anno septimo, Judæos tria millia et viginti tres; in anno octavo Nabuchodonosor, de Jerusalem animas octingentas triginta duas; in anno vicesimo tertio Nabuchodonosor, transtulit Nabuzardan magister militiæ animas Judæorum septingentas quadraginta quinque. Omnes ergo animæ, quatuor millia sexcentæ. Et factum est in tricesimo septimo anno transmigrationis Joiachim regis Juda, duodecimo mense, vicesima quinta mensis, elevavit Evilmerodach rex Babylonis ipso anno regni sui, caput Joiachim regis Juda, et eduxit eum de domo carceris. Et locutus est cum eo bona, et posuit thronum ejus super thronos regum, qui erant post se in Babylone. Et mutavit vestimenta carceris ejus, et comedebat panem coram eo semper cunctis diebus vitæ suæ. Et cibaria ejus, cibaria perpetua dabantur ei a rege Babylonis, statuta per singulos dies, usque ad diem mortis suæ, cunctis diebus vitæ ejus.

Jeremiæ prophetæ. Ad notitiam autem legentium hic scripta sunt, quia multa de Christo, novissimisque temporibus indicant. » Notandum vero quod in Canone Carcassonensi hæc ad modum tituli describantur in medio paginæ, in nostro autem Canone San-Germanensi eadem verba in margine leguntur; et quidem minutulis litterarum formis, ut et alia scholia marginalia critica ejusdem libri. MART.

INCIPIUNT CINO' TH,

ID EST,

LAMENTATIONES JEREMIAE PROPHETAE¹.

h.) Quomodo sedet sola civitas plena populo: D Plorans ploravit in nocte, et lacrymæ ejus in maxillis ejus: et facta est quasi vidua domina gentium: et incepta est in provincia facta est sub tributo.

non est qui consoletur eam ex omnibus caris ejus;

Exemplaria Canonis Hebraicæ veritatis cum aliis sacrorum Bibliorum codicibus ms. hoc modo incipiunt Lamentationes Jeremiæ: *Incipit ejus-Lamentatio, quod est in titulo Chinoth cum translatione litterarum Hebraicarum.* Deinde subest præfatiunculam, quæ legitur apud LXX interpretes, ac in Vulgata Latina: sed vetustiores mss. Versionis Hieronymianæ nihil præferunt ex ea quæ leguntur in textu Hebraico. Unde in hoc codice, qui tanquam tertium exemplar Cas. Heb. ver. merito suscipi debet, et in Colber-Aniciensi optimæ notæ, nihil prorsus exstat ex eodem additamentorum. Corbeiensis autem . 2 scriptus tempore Caroli Magni, omnes præ-

fatiunculæ lineas obelis jugulavit; sicque manifestum facit hæc aliena esse in versione Hieronymi, mutuata vero e LXX Seniorum interpretatione Græca.

Meminerit lector metris esse scriptas Lamentationes, ac per Alphabetum digestas, ut his verbis testatur S. Hieronymus: « Habes, inquit, et in Lamentationibus Jeremiæ quatuor alphabeta, e quibus duo prima quasi Sapphico metro scripta sunt: quia tres versiculos, qui sibi connexi sunt, et ab una tantum littera incipiunt, Heroici comma concludit. Tertium vero alphabetum trimetro scriptum est, et a ternis litteris, sed eisdem terni versus incipiunt. Quartum alphabetum simile est primo et secundo. »

- omnes amici ejus spreverunt eam, et facti sunt ei inimici.
- (*Gimel.*) Migravit Juda propter afflictionem et multitudinem servitutis :
habitavit inter gentes, nec invenit requiem :
omnes persecutores ejus apprehenderunt eam inter augustias.
- (*Daleth.*) Viæ Sion fugent, eo quod non sint qui veniant ad solemnitatem :
omnes portæ ejus destructæ : sacerdotes ejus gementes :
virgines ejus squalidæ, et ipsa oppressa amaritudine.
- (*He.*) Facti sunt hostes ejus in capite, inimici ejus locupletati sunt :
quia Dominus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum ejus :
parvuli ejus ducti sunt in captivitatem ante faciem tribulantis.
- (*Vav.*) Et egressus est a filia Sion omnis decor ejus : facti sunt principes ejus velut arietes non invenientes pascua :
et abierunt absque fortitudine ante faciem subsequenti.
- (*Zain.*) Recordata est Jerusalem dierum afflictionis suæ, et prævaricationis omnium desiderabilium suorum, quæ habuerat a diebus antiquis, cum caderet populus ejus in manu hostili, et non esset auxiliator :
viderunt eam hostes, et deriserunt sabbata ejus.
- (*Heth.*) Peccatum peccavit Jerusalem, propterea instabilis facta est,
omnes, qui glorificabant eam, spreverunt illam, quia viderunt ignominiam ejus :
ipsa autem gemens et conversa retrorsum.
- (*Teth.*) Sordes ejus in pedibus ejus, nec recordata est finis sui :
deposita est vehementer, non habens consolatorem :
vide, Domine, afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus.
- (*Jod.*) Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia ejus :
quia vidit gentes ingressas sanctuarium suum, de quibus præceperas, ne intrarent in Ecclesiam tuam.
- (*Chaph.*) Omnis populus ejus gemens, et quærens panem :
dederunt pretiosa quæque pro cibo ad refocillandam animam.
Vide, Domine, et considera, quoniam facta sum vilis.
- (*Lamed.*) O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte si est dolor sicut dolor meus :
quoniam vindemiavit me, ut locutus est Dominus in die iræ furoris sui.
- (*Mem.*) De excelso misit ignem in ossibus meis, et erudit me :
expandit rete pedibus meis, convertit me retrorsum :
posuit me desolatam, tota die mœrore confectam.
- (*Nun.*) Vigilavit jugum iniquitatum mearum.
in manu ejus convolutæ sunt, impositæ collo meo : infirmata est virtus mea :
dedit me Dominus in manu, de qua non potero surgere.
- (*Samech.*) Abstulit omnes magnificos meos Dominus de medio mei :
- A** vocavit adversum me tempus, ut contereret electos meos :
torcular calcavit Dominus virgini filiæ Juda.
- (*Ain.*) Idcirco ego plorans, et oculus meus deducens aquas :
quia longe factus est a me consolator, convertens animam meam :
facti sunt filii mei perditii, quoniam invaluit inimicus.
- (*Phe.*) Expandit Sion manus suas, non est qui consoletur eam :
mandavit Dominus adversum Jacob in circuitu ejus hostes ejus :
facta est Jerusalem quasi polluta menstruis inter eos.
- (*Sade*) Justus est Dominus, quia os ejus ad iracundiam provocavi.
Audite, obsecro, universi populi, et videte dolorem meum :
virgines meæ et juvenes mei abierunt in captivitatem.
- (*Coph.*) Vocavi amicos meos, et ipsi deceperunt me :
sacerdotes mei et senes mei in urbe consumpti sunt
quia quæsierunt cibum sibi, ut refocillarent animam suam.
- (*Res.*) Vide, Domine, quoniam tribulor, conturbatus est venter meus :
subversum est cor meum in memetipsa, quoniam amaritudine plena sum.
foris interficit gladius, et domi mors similis est.
- (*Sin.*) Audierunt quia ingemisco ego, et non est qui consoletur me :
omnes inimici mei audierunt malum meum, lætati sunt, quoniam tu fecisti :
adduxisti diem consolationis, et sicut similes mei.
- (*Thav.*) Ingrediatur omne malum eorum coram te :
et vindemia eos, sicut vindemiasti me propter omnes iniquitates meas :
multi enim gemitus mei, et cor meum mœrens.
- (*Cap. II. Aleph.*) Quomodo obtexit caligine in furore suo Dominus filiam Sion :
projecit de cœlo in terram inclytam Israel, et non est recordatus scabelli pedum suorum in die furoris sui.
- (*Beth.*) Præcipitavit Dominus, nec pepercit, omnia speciosa Jacob :
destruxit in furore suo munitiones virginis Juda, et dejecit in terram : polluit regnum, et principes ejus.
- (*Gimel.*) Confregit in ira furoris sui omne cornu Israel :
avertit retrorsum dexteram suam a facie inimici :
et succendit in Jacob quasi ignem flammæ devorantis in gyro.
- (*Daleth.*) Tetendit arcum suum quasi inimicus, firmavit dexteram suam quasi hostis ;
et occidit omne quod pulchrum erat visu in tabernaculo filiæ Sion,
effudit quasi ignem indignationem suam.
- (*He.*) Factus est Dominus velut inimicus :
præcipitavit Israel, præcipitavit omnia mœnia ejus :
dissipavit munitiones ejus, et replevit in filia Juda humiliatum et humiliatam.
- (*Vav.*) Et dissipavit quasi hortum tentorium suum, demolitus est tabernaculum suum :
oblivioni tradidit Dominus in Sion festivitatem

Consule epist. ad Paulam Urbicam, et Prolegomena nostra, ubi de metris Hebræorum disputatio instituitur. MART.

— Palatin. ms. quemadmodum alii apud Martianæum codices hanc præferunt inscriptionem : *Incipit ejusdem Lamentatio, quod est titulo Chinoth cum absolute literarum Hebraicarum. Proœmium*

quoque illud, sive argumentum libri præponunt : *Et factum est postquam in captivitatem reductus est Israel, etc.* quæ ex Septuagintavirali interpretatione in Vulgata Latina editione recepta sunt. Nusquam vero in Hebræo leguntur, Claldæo aut Syro, aut, quod rei caput est, in vetustioribus, meliorisque notæ codicibus Hieronymianæ versionis.

- et sabbatum;
et opprobrio, in indignatione furoris sui, regem
et sacerdotem.
- (Zain.) Repulit Dominus altare suum, maledixit
sanctificationi suæ:
tradidit in manu inimici muros turrium ejus:
et vocem dederunt in domo Domini sicut in die
solemni.
- (Heth.) Cogitavit Dominus dissipare murum filiae
Sion:
tetendit funiculum suum, et non avertit manum
suam a perditione:
luxitque antemurale, et murus pariter dissipatus
est.
- (Theth.) Defixæ in in terra portæ ejus:
perdidit, et contrivit vectes ejus: regem ejus et
principes ejus in gentibus:
non est lex, et prophetæ ejus non invenerunt vi-
sionem a Domino.
- (Jod.) Sederunt in terra, conticuerunt senes filiae B
Sion:
consperserunt cinere capita sua, accincti sunt ci-
licis,
abjecerunt in terram capita sua virgines Jerusa-
lem.
- (Chaph.) Defecerunt præ lacrymis oculi mei, contur-
bata sunt viscera mea:
effusum est in terra jecur meum super contritione
filii populi mei,
cum deficeret parvulus et lactens in plateis op-
pidi.
- (Lamed.) Matribus suis dixerunt: Ubi est triticum et
vinum?
cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis:
cum exhalarent animas suas in sinu matrum
suarum.
- (Mem.) Cui comparabo te? vel cui assimilabo te,
filia Jerusalem?
cui exæquabo te, et consolabor te, virgo filia C
Sion?
magna est enim velut mare contritio tua: quis
medebitur tui?
- (Nun.) Prophetæ tui viderunt tibi falsa, et stulta,
nec aperiebant iniquitatem, tuam ut te ad pœni-
tentiam provocarent:
viderunt autem tibi assumptiones falsas, et eje-
ctiones.
- (Samech.) Plauserunt super te manibus omnes
transeuntes per viam:
Sibilaverunt, et moverunt caput suum super fi-
liam Jerusalem:
Hæccine est urbs, dicentes, perfecti decoris
gaudium universæ terræ?
- (Phe¹.) Aperuerunt super te os suum omnes¹ ini-
mici tui:
sibilaverunt, et fremuerunt dentibus, et dixerunt:
Devorabimus:
en ista est dies, quam exspectabamus, invenimus, D
vidimus,
- (Ain.) Fecit Dominus quæ cogitavi, complevit ser-
monem suum, quem præceperat a diebus anti-
quis:
destruxit, et non pepercit, et lætificavit super
te inimicum,
- A et exaltavit cornu hostium tuorum.
(Sade.) Clamavit cor eorum ad Dominum super
muros filiae Sion:
Deduc quasi torrentem lacrymas, per diem et
noctem:
non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi
tui.
(Coph.) Consurge, lauda in nocte, in principio vigi-
liarum:
effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum
Domini:
leva ad eum manus tuas pro anima parvulorum
tuorum, qui defecerunt in fame in capite om-
nium compitorum.
(Res.) Vide, Domine, et considera que vindemia-
veris ita:
ergone comedent mulieres fructum suum parvu-
los ad mensuram palmæ?
si occiditur in sanctuario Domini sacerdos, et
propheta?
(Sin.) Jacuerunt in terra foris puer et senex:
virgines meæ, et juvenes mei ceciderunt in gla-
dio:
interfecisti in die furoris tui: percussisti, nec
misertus es.
(Thau.) Vocasti quasi ad diem solemnem, qui ter-
rerent me de circuitu,
et non fuit in die furoris Domini qui effugeret,
et relinqueretur,
quos educavi, et enutrivit, inimicus meus con-
sumpsit eos,
(Cap. III. Aleph.) Ego vir videns paupertatem meam
in virga indignationis ejus.
Me minavit, et adduxit in tenebras, et non in lucem.
Tantum in me vertit, et convertit manum suam tota
die.
(Beth.) Vetustam fecit pellem meam, et carnem
meam, contrivit ossa mea.
Ædificavit in gyro meo, et circumdedit me felle et
labore.
In tenebrosis collocavit me, quasi mortuos sempi-
ternos.
(Gimel.) Circumædificavit adversum me, ut non
egrediar: aggravavit compedem meum,
Sed et cum clamavero, et rogavero exclusit oratio-
nem meam.
Cloncluserunt vias meas lapidibus quadris, semitas
meas subvertit.
(Daleth.) Ursus insidians factus est mihi: leo in
absconditis.
Semitas meas subvertit, et confregit me: posuit me
desolatam.
Tetendit arcum suum, et posuit me quasi sigillum
ad sagittam.
(He.) Misit in renibus meis filias pharetræ suæ.
Factus sum in derisum omni populo meo, canticum
eorum tota die.
D Replevit me amaritudinibus, inebriavit me absyn-
thio.
(Vav.) Et fregit ad numerum dentes meos, cibavit
me cinere.
Et repulsa est a pace anima mea, oblitus sum bo-
norum.
Et dixi: Periit finis meus, et spes mea a Domino.

¹ Observavit ante nos vir eruditus, in secundo, tertio, et quarto capite Lamentationum, inversum esse ordinem litterarum *phe* et *ain*. Nam cum soleat apud Hebræos *ain* præcedere, *phe* sequi, hic contra sit, ut *phe* præcedat, *ain*, sequatur. Id minime assequentes librarii veteres, ac cæteri scriptores linguæ Hebræicæ imperiti, ad ordinem primi alphabeti omnia recudere tentarunt, expugentes nonnunquam litteram *ain*. vel eam omittentes in serie alphabeti. Nonnulli tamen codices rectum ordinem sequuntur, ut in Hebræo exstat positus. MART.

— Disquirunt critici quid causæ sit, cui inverso ordine *phe* litteram hoc hoc, et duobus, quæ subsequuntur, capitibus ante *ain* posuerit Jeremias, qui priori tamen capite perpetuo retentam Hebraici alphabeti regulam observat. Nobis post Martianæum satis est, lectorem ad hunc locum monuisse, veterum scribarum eam esse in plerisque libris temeritatem, ut dum vulgatum alphabeti ordinem restituunt, sensum, ipsa repugnante contextus serie, penitus evertant.

- (Zain.) Recordare paupertatis, et transgressionis meæ, absynthii, et fellis.
 Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea. Ilæc recolens in corde meo, ideo sperabo.
 (Heth.) Misericordiæ Domini quia non sumus consumpti : quia non defecerunt miserationes ejus. Novi diluculo, multa est fides tua. Pars mea Dominus, dixit anima mea : propterea expectabo eum :
 (Teth.) Bonus est Dominus superantibus in eum, animæ quærenti illum.
 Bonum est præstolari cum silentio salutare Dei. Bonum est viro, cum portaverit jugum ab adolescentia sua.
 (Jod.) Sedebit solitarius, et tacebit : quia levavit super se.
 Ponet in pulvere os suum, si forte sit spes. Dabit percutienti se maxillam, saturabitur opprobriis.
 (Chaph.) Quia non repellet in sempiternum Dominus.
 Quia si abjecit, et miserabitur secundum multitudinem misericordiarum suarum.
 Non enim humiliavit ex corde suo, et abjecit filios hominum.
 (Lamed.) Ut contereret sub pedibus suis omnes victos terræ.
 Ut declinaret iudicium viri in conspectu vultus Altissimi.
 Ut perveteret hominem in iudicio suo, Dominus ignoravit.
 (Mem.) Quis est iste, qui dixit ut fieret, Domino non iubente ?
 Ex ore Altissimi non egredientur nec mala nec bona ?
 Quid murmuravit homo vivens, vir pro peccatis suis ?
 (Nun.) Scrutemur vias nostras, et quæramus, et revertamur ad Dominum.
 Levemus corda nostra cum manibus ad Dominum in cælos.
 Nos inique egimus, et ad iracundiam provocavimus : idcirco tu inexorabilis es.
 (Samech.) Operuisti in furore, et percussisti nos : occidisti, nec pepercisti.
 Opposuisti nubem tibi, ne transeat oratio. Eradicationem, et abjectionem posuisti me in medio populorum.
 (Phe.) Apuerunt super nos os suum omnes inimici.
 Formido et laqueus facta est nobis vaticinatio, et contritio.
 Divisiones aquarum deduxit oculus meus, in contritione filiæ populi mei.
 (Ain.) Oculus meus afflicus est, nec tacuit, eo quod non esset requies.
 Donec respiceret, et videret Dominus de cælis. Oculus meus deprædatus est animam meam in cunctis filiabus urbis meæ.
 (Sade.) Venatione coperunt me qua avem inimici mei gratis.
 Lapsa est in lacum vita mea, et posuerunt lapidem super me.
 Inundaverunt aquæ super caput meum : dixi : Perii.
 (Coph.) Invocavi nomen tuum, Domine, de lacu novissimo.
 Vocem meam audisti : ne avertas aurem tuam a singultu meo, et clamoribus.
 Appropinquasti in die, quando invocavi te : dixisti : ne timeas.
 (Res.) Judicasti, Domine, causam animæ meæ, redemptor vitæ meæ.
- A** Vidisti, Domine, iniquitatem eorum adversum me : judica iudicium meum.
 Vidisti omnem furorem, universas cogitationes eorum adversum me.
 (Sin.) Audisti opprobrium eorum, Domine, omnes cogitationes eorum adversum me.
 Labia insturgentium mihi, et meditationes eorum adversum me tota die.
 Sessionem eorum et resurrectionem eorum, vide, ego sum psalmus eorum.
 (Thav.) Reddes eis vicem, Domine, juxta opera manuum suarum.
 Dabis eis scutum cordis laborem tuum ¹. Persequeris in furore, et conteres eos sub cælis, Domine.
 (Cap. IV. Aleph.) Quomodo obscuratum est aurum mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum ?
B (Beth.) Filii Sion inclyti, et amicti auro primo : quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuum figuli ?
 (Gimel.) Sed et lamie nudaverunt mammam, lectaverunt catulos suos : filia populi mei crudelis, quasi struthio in deserto.
 (Daleth.) Adhæsit lingua lactentis ad palatum ejus in siti : parvuli petierunt panem, et non erat qui frangeret eis.
 Qui vescebantur voluptuose, interierunt in viis : qui nutriebantur in croceis, amplexati sunt stercorea.
 (Vav.) Et major effecta est iniquitas filiæ populi mei, peccato Sodomorum, quæ subversa est in momento, et non ceperunt in ea manus.
 (Zain.) Candidiores Nazaræi ejus nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores.
 (Heth.) Denigrata est super carbones facies eorum, et non sunt cogniti in plateis : adhæsit cutis eorum ossibus : aruit, et facta est quasi lignum.
 (Teth.) Melius fuit occisis gladio, quam interfectis fame : quoniam isti extabuerunt consumpti a sterilitate terræ.
 (Jod.) Manus mulierum misericordium coxerunt filios suos : facti sunt cibus earum, in contritione filiæ populi mei.
 (Chaph.) Complevit Dominus furorem suum. effudit iram indignationis suæ : et succendit ignem in Sion, et devoravit fundamenta ejus.
D (Lamed.) Non crediderunt reges terræ, et universi habitatores orbis, quoniam ingrederetur hostis et inimicus per portas Jerusalem.
 (Mem.) Propter peccata prophetarum ejus, et iniquitates sacerdotum ejus, qui effuderunt in medio ejus sanguinem justorum,
 (Nun.) Erraverunt cæci in plateis, polluti sunt in sanguine : cumque non possent, tenuerunt lacinias suas.
 (Samech.) Recedite, polluti, clamaverunt eis : recedite, abite, nolite tangere : jurgati quippe sunt, et commoti dixerunt inter gentes : Non addet ultra ut habitet in eis.

¹ Hebræus habet תלאת, quæ vox proprie sonat execrationem tuam : videtur vero S. Hieronymus in suo exemplari legisse תלת, quæ unius litterulæ

metathesi ab ea differt, significatque revera laborem, molestiam, atque bis similia.

acies Domini divisit eos, non addet ut
 iciat eos :
 sacerdotum non erubuerunt,
 senum miserti sunt.
 im adhuc subsisteremus, defecerunt oculi
 ri ad auxilium nostrum vanum,
 aspiceremus attenti ad gentem,
 alvare non poterat.
 Lubricaverunt vestigia nostra in itinere
 earum nostrarum,
 inquavit finis noster;
 eti sunt dies nostri, quia venit finis noster.
 Velociore fuerunt persecutores nostri
 ilis cœli :
 montes persecuti sunt nos,
 erto insidiati sunt nobis.
 iritus oris nostri Christus Dominus
 est in peccatis nostris :
 imus: In umbra tua vivemus in gentibus.
 ude, et lætare, filia Edom, quæ habitas in
 a Hus :
 quoque perveniet calix,
 aberis, atque nudaberis.
 Completa est iniquitas tua, filia Sion, non
 ultra ut transmigret te :
 it iniquitatem tuam, filia Edom,
 peruit peccata tua.

INCIPIT

ORATIO JEREMIE
PROPHETÆ.

) Recordare, Domine, quid acciderit
 . intuere, et respice opprobrium nostrum.
 as nostra versa est ad alienos, domus nostræ
 extraneos.
 facti sumus absque patre, matres nostræ
 si viduæ.

ionis Jeremiæ meminit S. Hieronymus in
 Scripturarum, libris Regum præfixo, præ-
 ginti et duas litteras esse apud Hebræos ex
 luabus incisionibus, quæ supputantur in hac
 oratione. Porro numeri Græci quibus utimur
 anti editione, eodem modo reperiuntur de-
 n exemplaribus Canonis Hebraicæ veritatis.

us est doctis viris S. Pater in Prologo ad
 Regum hanc quoque dixisse Jeremiæ Ora-
 acrosticho ordine, ad Lamentationum instar
 im esse, ubi Jeremiæ, inquit, *Lamentatio-*
ratio ejusdem numeri texuntur alphabeto.
 ro hæc aliter, id est, nullo ad alphabeti
 i respectu habito, fuerit ab auctore exarata,
 S. Doctorem insimulant. Verum non ut illi
 nt, ab alphabeti elementis ex ordine, ut
 ationum capita, ipsam quoque orationem
 it S. Pater: sed viginti duobus eam contineri
 3, quot numero sunt litteræ in alphabeto :
 ist, *ejusdem numeri alphabeto* comprehendi,

A Aquam nostram pecunia bibimus : ligna nostra præ-
 tio comparavimus.
 Cervicibus nostris minabamur, lassis non dabatur
 requies.
 Ægypto dædimus manum, et Assyriis ut saturare-
 mur pane.
 Patres nostri peccaverunt, et non sunt, et nos ini-
 quitates eorum portavimus.
 Servi dominati sunt nostri: non fuit qui redimeret
 de manu eorum.
 In animabus nostris afferebamus panem nobis, a
 facie gladii in deserto,
 Pellis nostra, quasi clibanus exusta est a facie tem-
 pestatum famis.
 Mulieres in Sion humiliaverunt, et virgines in ci-
 vitatibus Juda.
 Principes manu suspensi sunt : facies senum non
 erubuerunt.
 Adolescentibus impudice abusi sunt, et pueri in
 ligno corruerunt.
 Senes de portis defecerunt, juvenes de choro psal-
 lentium.
 Defecit gaudium cordis nostri: versus est in luctum
 chorus noster.
 Cecidit corona capitis nostri : vae nobis, quia pec-
 cavimus.
 Propterea mœstum factum est cor nostrum, ideo
 contenebrati sunt oculi nostri.
 Propter montem Sion, quia disperiit, vulpes ambu-
 laverunt in eo.
 Tu autem, Domine, in æternum permanebis, solium
 tuum in generationem et generationem :
 Quare in perpetuum oblivisceris nostri? derelinques
 nos in longitudine dierum?
 Converi nos, Domine, ad te, et convertemur : in-
 nova dies nostros, sicut a principio.
 Sed projiciens repulisti nos, iratus es contra nos
 vehementer ².

C quo et Lamentationes: quamquam istæ id præterea
 habeant, quod juxta litterarum seriem vel singuli
 quique, vel bini versus ab earum una ex ordine in-
 choantur. Nempe id sibi unum proposuerat eo loco
 ostendere, viginti duas esse Hebraicas litteras, quod
 tum aliis exemplis, tum hoc ipso Lamentationum
 atque orationis Jeremiæ satis vere atque erudite
 demonstravit. Cæterum adeo certum est, non nisi
 Lamentationes acrosticho illo artificio compositas
 sensisse, ut quoties alibi sermo est illi hac de re,
 quadruplex tantum laudet Jeremiæ *alphabetum diver-*
sis metris, quo nomine quatuor duntaxat Lamen-
 tationum capita ejus esse scriptionis designat. Vi-
 desis epist. 53 ad Paulinum, et 30 ad Paulam, num.
 3. Porro Græca elementa singulis versibus apposita
 ex antiquo ms. post Martianæum retinuimus, quod
 numerum designent, non initialem archetypi litte-
 ram.

D ² In Palatino ms. addit antiquarium : *Hieremias*
habet versus III. CCCCL.

Explicit Jeremias propheta.

PRÆFATIO HIERONYMI IN EZECHIELEM

iel propheta cum Joachin rege Juda capti-
 tus est in Babylonem : ibique iis qui cum eo
 l. captivi) fuerant, prophetavit, pœnitenti-

bus quod ad Jeremiæ vaticinium se ultra adversa-
 riis tradidissent, et viderent adhuc urbem Jeroso-
 lymam stare ¹, quam ille casuram esse prædixerat.

rior manus in codice Palatino erasit verbum hoc stare.